

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Vinetai Meduņeckai
[..]

LĒMUMS
patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā
Rīgā

2016.gada 21.janvārī

Nr.1-pk

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 25.panta ceturtais daļas 6.¹punktu un Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmās daļas 1.punktu, ir izvērtējis Vinetas Meduņeckas (personas kods: [..]) (turpmāk – Persona) īstenotās komercprakses, sniedzot interneta vietnē <http://www.smartlife.lv> (turpmāk – Vietne) informāciju par uztura bagātinātājiem (turpmāk – Produkti), atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Administratīvās lietas ietvaros PTAC ir konstatējis tālāk tekstā minēto:

[1] 2014.gada 12.novembrī PTAC konstatēja, ka Vietnē tiek sniegta informācija/veselīguma norādes par Produktiem, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām attiecīgajā jomā. Vienlaikus konstatēts, ka Vietnes sadaļā „Kontakti” ir norādīta informācija par vairāku fizisko personu kontaktiem, savukārt saskaņā ar domēnu reģistrā esošo informāciju, domēna vārda *smartlife.lv* lietotājs ir fiziskā persona, kuras vārds un uzvārds nav norādīts.

[2] 2014.gada 20.novembrī PTAC nosūtīja Latvijas Universitātes aģentūrai „Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts” (turpmāk – Aģentūra) vēstuli Nr.3.2.-1-K-194/9450, kurā lūdza līdz 2014.gada 28.novembrim sniegt informāciju par personu, kas augstākā līmeņa domēna „.lv” reģistrā (turpmāk – Reģistrs) ir norādīta kā domēna vārda *smartlife.lv* lietotājs.

[3] 2014.gada 1.decembrī PTAC saņēma Aģentūras 2014.gada 27.novembra vēstuli Nr.1.-24/800, kurā minēts, ka domēna vārda *smartlife.lv* lietotāja ir Persona.

[4] Ņemot vērā Aģentūras sniegto informāciju, 2014.gada 5.decembrī PTAC nosūtīja Personai vēstuli Nr.3.2.-1-K-194/9926, kurā lūdza Personai līdz 2014.gada 19.decembrim sniegt informāciju par personām, kuru lietošanā ir nodots domēna vārds *smartlife.lv* un kuras izmanto Vietni savas saimnieciskās darbības veikšanai.

[5] Ievērojot to, ka atbildi uz [4] punktā minēto vēstuli PTAC nesaņēma, 2015.gada 30.janvārī PTAC nosūtīja Personai vēstuli Nr.3.2.-1-K-194/9926, kurā atkārtoti lūdza sniegt [4] punktā minētajā vēstulē norādīto informāciju.

[6] 2015.gada 5.februārī PTAC saņēma Personas 2015.gada 30.janvāra vēstuli, kurā Persona apstiprināja, ka ir domēna vārda *smartlife.lv* lietotāja un vienlaikus norādīja, ka Vietnē izvietotajai informācijai ir tikai informatīvs raksturs un Vietne netiek izmantota saimnieciskajai darbībai.

[7] 2015.gada 12.februārī PTAC nosūtīja Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) vēstuli Nr.3.2.-1-K-194/1009, kurā lūdza sniegt informāciju par to, vai Persona ir reģistrēta VID Nodokļu maksātāju reģistrā kā saimnieciskās darbības veicēja.

[8] 2015.gada 18.februārī PTAC saņēma VID vēstuli Nr.8.71.1/24697, kurā norādīts, ka Persona nav reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja.

[9] 2015.gada 18.martā PTAC nosūtīja vēstuli Nr.3.2.-1-K-194/1888 Personai, kurā PTAC informēja Personu par konstatētajiem pārkāpumiem Produktu aprakstos Vietnē, vienlaikus pieprasot sniegt skaidrojumu/pierādījumus par Produktu aprakstos izmantotās informācijas atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1924/2006 (2006.gada 20.decembris) *par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem* (turpmāk – Regula Nr.1924/2006) un citu normatīvo aktu prasībām. Papildus tam PTAC ierosināja līdz 2015.gada 9.aprīlim labprātīgi novērst minētajā vēstulē norādītos pārkāpumus, kā arī aicināja līdz augstāk minētajam datumam iesniegt viedokli administratīvajā lietā.

[10] Atbildes vēstule uz [9] punktā minēto pieprasījumu netika saņemta, bet elektroniskās sarakstes laikā no 2015.gada 3.jūnija līdz 2015.gada 17.jūlijam ar PTAC darbinieku, kura pienākumos ietilpst konkrētās administratīvās lietas izskatīšana, Persona skaidroja, ka Vietne ir veidota ar mērķi palīdzēt cilvēkiem iegūt informāciju par Produktiem un būt veselīgiem izmantojot dabas produktus, kas pārbaudīti personiskā pieredzē un rezultātos, vienlaikus norādot, ka līdz 2015.gada 17.augustam pakāpeniski tiks veikti labojumi Vietnē un novērsi normatīvo aktu pārkāpumi.

[11] 2015.gada 2.novembrī, konstatējot, ka Vietnē nav veikti labojumi, par ko liecināja apstākļi, ka nebija veiktas izmaiņas [9] punktā minēto Produktu aprakstos, 2015.gada 6.novembrī PTAC nosūtīja ierakstītu vēstuli Nr.3.2.-1-K-194/8201 Personai, kurā informēja, ka, ņemot vērā lietas apstākļus un lietderības apsvērumus, PTAC pieņems lēmumu lietā, vienlaikus norādot, ka Personai ir tiesības līdz 2015.gada 20.novembrim izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā.

[12] Atbildes vēstule uz [11] punktā minēto PTAC vēstuli netika saņemta. Turklāt 2015.gada 10.decembrī PTAC saņēma [11] punktā minēto PTAC vēstuli atpakaļ, jo sūtijumam beidzies glabāšanas laiks un Persona, neskatoties uz VAS „Latvijas Pasts” atstāto aicinājumu, nav izņēmusi sūtijumu.

[13] Veicot Vietnes satura galīgo izvērtēšanu 2016.gada 7.janvārī, PTAC konstatēja, ka Vietnes satura labojumi joprojām nav veikti. Proti, Vietnē konstatēti turpmāk minētie normatīvo aktu pārkāpumi:

[13.1] tiek izmantotas neatļautas veselīguma norādes, t.sk. norādes par Produktu spējām novērst saslimšanas, ārstēt vai izārstēt slimības, tādējādi radot maldinošu iespaidu par popularizēto Produktu mērķi, piemēram, šādu Produktu aprakstos:

[13.1.1] „Aloemannāns” (Aloemannan) – „*No seniem laikiem aloju lieto daudzu slimību ārstēšanā (..) to izmanto pie apdegumiem un kuņģa - zarnu trakta slimībām. (..) tam piemīt pretiekaisuma un brūču dziedējošs efekts, labi atjauno audus pēc apdegumiem. Preparātiem uz alojas bāzes piemīt pretvīrusu iedarbība, pasargā organismu no herpēm, masalām, veicina radiokatīvo vielu un smago metālu izvadīšanu no organisma.*

Aloemannānam piemīt vispārēja spēcinoša un stimulējoša iedarbība, veicinot organisma atveseļošanu, paaugstinot aizsardzības spējas cīņā ar infekcijām un slimībām. (..) Aloemannānu lieto: Pie ādas bojājumiem un slimībām (visi brūču veidi, kukaiņu kodumi, apdegumi, kārpas u. c.), kuņģa un 12 pirkstu zarnas čūlas ārstēšanai, pie bronhiālās astmas, pie anēmijas, acu slimībām (tuvredzība, konjunktivīts, keratīts, stiklveida ķermeņa apduļķošanās)”

[13.1.2] „Artišoks” (Artichoke) – „Lapas un saknes lieto aterosklerozes profilaksē un diabēta ārstēšanai. Senāk artišoku lietoja arī dzeltenās slimības, anēmijas un dispepsijas ārstēšanā. Silimarīns un citi artišoka bioflavonīdi pozitīvi iedarbojas aknu slimību gadījumos. (..) Ehināceja mobilizē organisma aizsargspējas pretoties dažādām infekcijām, saaukstēšanās slimībām un audzēju attīstībai.

Ehinācija ir dabisks antibiotiku aizvietotājs, pasargā no ļaundabīgo audzēju attīstības, nomāc vīrusu un citu intacelulāru parazītu attīstību un vairošanos, saīsina gripas un citu saaukstēšanās slimību laiku, uzlabo imunitāti HIV un venērisko slimību gadījumā. Ehinācija palīdz pie apdegumiem, furunkulozes, sastrutojumiem, gangrēnas, limfadenīta, ādas sēnīšu slimībām, nieru slimībām, psoriāzes, pinnēm, iekaisuma procesiem aizdegunē, ausīs, gremošanas orgānu slimībām, sirds asinsvadu sistēmas slimībām.

Ehināciju lieto pie elpošanas sistēmas slimībām, saaukstēšanās (arī vīrusu ierosinātām slimībām ARI, ARVI, gripas), haimorīta, otīta, nieru un urīnvadu sistēmas slimībām, gremošanas orgānu (gastrīta, holecistīta), sirds asinsvadu, nervu sistēmas slimībām, dažādas etioloģijas intoksikācijām”.

[13.1.3] „Omega 3/60” – „Profilaktiski un ārstnieciski iedarbojas uz sirds – asinsvadu sistēmu. Palīdz aterosklerozes, Alcheimera, hipertoniijas, cukura diabēta, reimatisma un podagras gadījumā. Sekmīgi pielietojams ādas slimību – psoriāzes, ekzēmas, alerģiskā dermatīta, distrofisku izmaiņu gadījumā”.

[13.1.4] „Laks-maks” (Lax-Max) – „Augu kompleksam piemīt dziedējoša, pretiekaisuma un caurejas izraisošas īpašības. Tas palīdz aizcietējumu, infekciozās diarejas, kolīta un citu hronisku slimību gadījumā”.

[13.1.5] „Koral Hlorella” (Coral Chlorella) – „Hlorella ir visai efektīvs palīglīdzeklis cīņā pret mazasinību. (..) Hlorellas šūnu apvalku šķiedrvielas uzlabo zarnu funkcijas un dziedē erozijas. (..) Hlorella palīdz izstrādāt pretvīrusu interferonu, specifiski iedarbojas pret citomegalovīrusu (CMV) un Epšteina-Barra vīrusu. Pateicoties tam, hlorellas lietošana palīdz cīnīties ar daudzām infekcijām”.

[13.1.6] „Ķiploks” (Garlic) – „Šo daudzgadīgo augu plaši izmanto visā pasaulē gandrīz visu slimību ārstēšanai. (..) Ķiplokam piemīt pretvīrusu, pretiekaisuma, pretvēža īpašības, tas pazemina sirds asinsvadu sistēmas slimību riska faktorus, atveseļo organismu kopumā. No seniem laikiem ķiploka preparātus lieto kuņģa-zarnu trakta ārstēšanai, pie hipertoniijas, kuņģa un zarnu atonijas, dispepsijas, aklās zarnas iekaisuma, meteorisma ārstēšanā un profilaksē. Vēl ķiploku lieto pie bronhiālās astmas, augšējo elpošanas ceļu slimībām, strutainām plaušu slimībām, dzeltes, aterosklerozes, gripas ārstēšanai un profilaksei. Ķiploka preparātus uzskata par dažādas lokalizācijas ļaundabīgo audzēju ārstēšanas līdzekļiem. Iespējams, ka ķiploka svarīgākā īpašība ir sirds un asinsvadu slimību riska un holesterīna līmeņa asinīs pazemināšana. (..) Ķiploks novērš ļaundabīgo audzēju šūnu veidošanos un šūnu dalīšanās traucējumus, neitralizē kancerogēnās vielas”.

[13.1.7] „Papaija” (Papaya) – „uzlabo pašajūtu dažādu gremošanas trakta slimību gadījumā – pie čūlas, kolīta, gastrīta un citām. Palīdz aizcietējumu gadījumā, samazina organisma prasību pēc insulīna pie diabēta. Papaija ir noderīga, ja ir paaugstināts kuņģa sulas skābums, īpaši čūlas gadījumā. (..) Peru papaijas lapas uzskata par neaizvietojamu līdzekli brūču dziedēšanā. (..) plaši izmanto meteorisma un hemoroīdu ārstēšanai. Indiešu zinātnieki ir atklājuši papaijas unikālās spējas onkoloģisko slimību ārstēšanā”.

[13.1.8] „Melnā rieksta lapas” (Black Walnut Leaves) – „Melnajam riekstam piemīt baktericīda iedarbība, to lieto cirpējēdes, ekzēmu, eksudatīvās diatēzes, psoriāzes, strutainas un alerģiskas izcelsmes slimību, ādas un balsenes tuberkulozes, tuberkulozā limfadenīta, brūču, čūlu, apdegumu ārstēšanai, aptur hemoroidālo asiņošanu, nostiprina zobus un smaganas, var lietot kā pretcērmju līdzekli. Melno riekstu lieto pie saaukstēšanās slimībām (ARI, ARVI, gripa), akūtām plaušu slimībām (traheīts, bronhīts, faringolaringīts, augšējo elpošanas ceļu katars), hroniska tonsilīta, haimorīta, sinusīta, zobu un mutes dobuma slimībām, čūlas slimības,

hroniska gastrīta, gastroenterokolīta, disbakteriozes, ādas slimībām, avitaminozes, helmintozes, lambliozes, starpribu neiralģijas”.

[13.1.9] „Lakricas sakne” (Licorice Root) – „*Jau pirms 5000 gadiem Ķīnas traktātos un pirms 2000 gadiem Romas impērijas dokumentos aprakstīta lakricas saknes lietošana medicīnā. Mūsdienās to plaši pielieto tautas un tradicionālajā medicīnā. Lakricas sakni lieto kuņģa un 12 pirkstu zarnas čūlas ārstēšanā. (..) Lakricas sakni lieto pie elpošanas ceļu slimībām (bronhīta, klepus, pneimonijas), hroniska spastiska kolīta ar tieksmi uz aizcietējumiem, hroniska gastrīta, kuņģa un 12 pirkstu zarnas čūlām, adisona slimības (bronzas slimība), ādas slimībām (ekzēma, psoriāze, alerģiski dermatīti), vīrsnieru hipofunkcijas, akūts un hronisks pielonefrīts, hroniskām aknu un žultsceļu slimībām, cukura diabēta (īpaši bērniem), intoksikācijām, radiācijas iedarbības, limfātiskās sistēmas attīrīšanai”.*

[13.1.10] „Haizivs aknu tauki” (Shark Liver Oil) – „*Haizivju aknu tauki palīdz daudz ar imūndeficītu slimību gadījumā, gan iegūto, gan iedzimto, kā arī hronisko: alerģiskais rinīts, bronhiālā astma, cukura diabēts, iedzimta sirds nepietiekamība, hroniskas un recidivējošas infekcijas, nefrīts, citas nieru slimības, sirpjveida anēmija, varikozas vēnas, anku ciroze (alkoholisma izraisīta), hronisks hepatīts. (..) Haizivju aknu tauki atveseļo organismu, atbrīvo no daudzām slimībām. To lietošana stimulē imūnās sistēmas darbību, pasargā organismu no slimībām un nelabvēlīgas vides ietekmes. (..) Alkoksiglicerīdu lietošanas diapazons ir ļoti plašs – brūču dziedēšana, organisma enerģētiskā stimulēšana, aizsardzība pret infekcijām, cīņa pret alerģiju. Ir dati par audzēja šūnu nomākšanu, dzīves paildzināšanu vēža slimniekiem. (..) Skvalamīns ir plaša spektra antibakteriāls un pretsēnīšu līdzeklis. Īpaši ieteicams cilvēkiem ar imūnās sistēmas un onkoloģiskajām problēmām, vēža slimniekiem, AIDS vīrusa nēsātājiem”.*

[13.1.11] „Ehinācija” (Echinacea) – „*Tas ir pazīstams līdzeklis pie čūsku, kukaiņu kodeniem, spēcīgi iedarbojas uz imūno un nervu sistēmu, mobilizē organisma aizsardzības spējas pret infekcijām, saaukstēšanās slimībām, audzēju attīstību. (..) saīsina gripas un saaukstēšanās slimību laiku, paaugstina pretošanās spējas pret HIV un venēriskajām slimībām. (..) Lieto pie: brūču infekcijām, apdegumiem, furunkulozes, sastrutojumiem, gangrēnas, limfadenīta, ādas sēnīšu slimībām, priekšdziedzera un nieru slimībām, psoriāzes, pinnēm, aizdegunes iekaisuma procesiem, ausu, gremošanas, sirds asinsvadu sistēmas slimībām. Indikācijas: plaušu slimības, saaukstēšanas slimības (tai skaitā ARI, ARVI, gripa), haimorīts, otīts, nieru un urīnceļu slimības, gremošanasorgānu slimības (gastrīts, holecistīts), sirds asinsvadu un nieru sistēmas funkciju traucējumi, dažādas etioloģijas saindēšanās”.*

[13.1.12] „Žibulīši” (Eyebright) – „*Tibetas medicīnā žibulīti izmanto pie konjunktivīta. Islandē žibulīša sulu izmanto kā pretsāpju līdzekli pie dažādām acu slimībām. (..) Dažkārt žibulīti lietoja kā papildus līdzekli ārstējot dzelti, atmiņas zudumu un galvas reiboņus. Žibulītis ir burvīgs līdzeklis dažādas etioloģijas acu slimību ārstēšanai. Oftalmoloģijā to plaši lieto acs apvalka deģeneratīvi- distrofisku pārmaiņu gadījumā. (..) Var lietot kataraktas ārstēšanai, jebkuras izcelsmes acu iekaisuma un kairinājuma gadījumā, redzes asuma uzlabošanai. Žibulīti lieto gan iekšķīgi, gan ārīgi kā pretsāpju un pretiekaisuma līdzekli pie konjunktivīta un blefarīta (plakstiņa iekaisums) gadījumā. Šo slimību gadījumā nepieciešams lietot žibulīti, jo tas lieliski likvidē iekaisumu, acs gļotādas kairinājumu. (Žibulīša, fenheļa, kumelītes, melnā rieksta lapu uzlējumu lieto acu skalošanai un kompresēm pie acu slimībām, īpaši bērniem). (..) Žibulītim piemīt savelkoša un pretiekaisuma iedarbība. Iekšķīgi lieto pie konjunktivīta, blefarīta, asaru maisiņu iekaisuma (dakriocistīta), paaugstināta acu noguruma, plankumiem uz radzenēm, kataraktas, nistagmas (acu patvaļīgas kustības). Žibulīti var lietot alerģijas, bronhīta (ar klepu, staipīgām krēpām), aizsmakušas balsis, gremošanas traucējumu, apeītes zuduma, gastrīta ar paaugstinātu skābes daudzumu un dzeltes gadījumos. To lieto pie saaukstēšanās, diatēzes, bērnu ekzēmas, bērnu ādas tuberkulozes; kā tēju drudža gadījumā”.*

[13.1.13] „Selēns” (Selenium) – „*Pasaules zinātnieku eksperimentālie pētījumi par selēna bioloģisko nozīmi pierāda, ka selēna preperātiem ir dziedinošs un profilaktisks efekts daudzu slimību ārstēšanā. (..) Selēns – efektīvs profilakses līdzeklis bronhiālās astmas lēkmēm, lietojot selēnu, samazinās lēkmju biežums un smagums. Iespējams samazināt hormonālo*

preperātu devas, kuras izmanto astmas ārstēšanā, dažos gadījumos to lietošanu var vispār pārtraukt, kā arī samazināt bronhialītisko līdzekļu devas. Astmas gadījumā selēnu ieteicams lietot divus gadus. Diabēta gadījumā selēns veicina cukura līmeņa samazināšanos asinīs, kas savukārt ļauj samazināt insulīna un citu preperātu devas. Paaugstinās darba spējas, kustību aktivitāte, samazinās nieze, uzlabojas miegs, apetīte, noskaņojums. Selēna lietošana pirmās nedēļas un mēnešus pēc infarkta veicina ātrāku saistaudu veidošanos. Sirds išēmiskās slimības slimnieki, lietojot selēnu, samazina miokarda infarkta risku. (..) novērš dažu onkoloģisku slimību attīstību. (..) Selēns nomāc vīrusu vairošanos, samazina acu kataraktas un kurluma risku. Selēnu ieteicams lietot, ja pazemināts kuņģa sulas skābums un sālskābes sintēzes problēmas, anēmijas, bronhiālā astma, paralīzes, atmiņas zudums, cukura diabēts, ādas slimības, sirds išēmiskā slimība, miokarda infarkts, leikoze, acu slimības, staru slimība un jonizējoša starojuma sekas, onkoloģiskās slimības, osteohondroze, artroze, artrīts, asteodistrofija, kaulu lūzumi, nierakmeņu slimības, pielonfrīta, aknu slimības, selēna deficīts pie kardiomiopātijas, endemiskais kākslis (vairōgdziedzera hiperplāzija), hipertireoze, tireotoksokoze, hipertoniya, stomatoloģiskās slimības”.

[13.1.14] „Aktivīns” (Activin) – „Proantocianīdi pazemina sirds-asinsvadu sistēmas slimības riska faktoros un aterosklerozi pangu izveidošanos, kā arī varikozu vēnu attīstību, jo nomāc lipīdu oksidācijas procesu. (..) novērš astmas, alerģijas, siena drudža un citu elpošanas ceļu slimību attīstību. Proantocianīdi samazina ļaundabīgo audzējus rašanās riska faktoros”.

[13.1.15] „E vitamīns” (Vitamin E) – „Pastiprināti E vitamīnu organisms izmanto aknu slimību (hepatīti, ciroze), aizkuņģa dziedzera, zarnu slimību gadījumos (..) Ir dati par paaugstināti organisma prasību pēc E vitamīna ādas slimību, aterosklerozes, dzimumsistēmas un nervu – muskuļu sistēmas slimību gadījumos. (..) Katru dienu lietojot profilaktisko E vitamīnu devu (100 mg) samazinās aterosklerozes, muskuļu distrofijas, sirds, onkoloģisko slimību risks. Nostiprinās kapilāru un asinsvadu sienīgas. Terapeitiem nolūkiem vitamīna devu palielina 3- 5 reizes, dažreiz pat vairāk, kurss vismaz 2 mēneši. (..) E vitamīnu bieži lieto ginekoloģisku, uroloģisku slimību ārstēšanā. E vitamīnu lieto: pie muskuļu distrofijas, pie hroniskām elpošanas orgānu slimībām, pie biežas saaukstēšanās, pie menstruālā cikla traucējumiem, spontānā aborta draudiem, olnīcu disfunkcijas utt., amiotrofiskās sklerozes, pie ādas slimībām, pie miokarda distrofijas, perifēro asinsvadu spazmām, pie aknu un daudzām citām saslimšanām, pediatrijā E vitamīnu lieto pie sklerodermijas, hipotrofijas u.c. slimībām”.

[13.1.16] „Ginko Biloba” – „Ir iegūti rezultāti ārstējot asinsrites traucējumus pie diabēta. (..) Ginko bilobu rekomendē pie: 1) atmiņas pasliktināšanās vecuma dēļ; 2) dzirdes un redzes traucējumiem; 3) akūtiem un hroniskiem smadzeņu asinsrites traucējumiem; 4) asinsvadu veģetodistonijas; 5) galvas sāpēm un migrēnas; 6) rehabilitācijas pēc insulta; 7) varikozās vēnu paplašināšanās; 8) tromboflebita; 9) hemoroīda; 10) impotences; 11) diabētiskās angiopātijas. Bērniem var rekomendēt pie encefalopātijām un psihiskiem-runas attīstības traucējumiem. (..) Cilvēkiem, kas slimo ar arteriālo hipertoniiju, miokarda infarktu vai insultu, kā arī tiem, kam pazemināta asins sarecējamība, lietot Ginko bilobu piesardzīgi”.

[13.1.17] „MSM ar mikrohidrīnu” (MSM with Microlydrin) – „MSM atvieglo stāvokli pie artrīta, cistīta, piena dziedzera vēža, resnās zarnas audzēja, aizcietējumiem, autoimūnām slimībām, migrēnas u. c.”

[13.1.18] „Lecitīns” (True Lecithin) – „Lecitīns ir profilaktisks līdzeklis nervu sistēmas slimību gadījumā. (..) Lecitīnu izmanto tauku vielmaiņas traucējumu izraisītu ādas slimību (psoriāzes) ārstēšanā”.

[13.1.19] „Koenzīms Q10” (Coenzyme Q-10) – „Koenzīmu Q-10 lieto sirds, asinsvadu slimību profilaksei un ārstēšanai, pie aterosklerozes, hipertoniyas, paradontozes profilaksei, hroniskā noguruma sindroma profilaksei un ārstēšanai”.

[13.1.20] „Jaunpiens” (First Food) – „Pirmpiens pasargā no autoimūnām slimībām (reimātiskā artrīta, sejas ādas tuberkulozes, autoalerģijas, astmas, izkaisītās sklerozes, I tipa cukura diabēta, anēmijas u. c.), regulē iekaisuma procesus organismā, samazina ļaundabīgo audzēju risku”.

[13.2] nav nodrošināta Ministru kabineta 2015.gada 1.decembra noteikumu Nr.685 „Prasības uztura bagātinātājiem” (turpmāk – Noteikumi) 26.punkta, kas noteic, ka *uztura bagātinātāja reklāmā ietver norādes „Uztura bagātinātājs” un „Uztura bagātinātājs neaizstāj pilnvērtīgu un sabalansētu uzturu”*, prasību ievērošana.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC norāda un secina:

1) Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*, ir komercprakse. Savukārt NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *komercprakses īstenotājs — jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita fiziskā vai juridiskā persona, kas rīkojas komercprakses īstenotāja vārdā vai uzdevumā*.

PTAC vērs uzmanību, ka NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkta sniegtajā definīcijā par komercprakses īstenotāju iekļautās norādes attiecas uz jebkuru saimnieciskās vai profesionālās darbības veicēju. Saimnieciskās darbības definīcija ir noteikta Komerclikuma 1.panta trešajā daļā, proti, saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību. Ņemot vērā Komerclikuma regulējumu, saimnieciskās darbības pazīme ir attiecināma gan uz reģistrētu, gan uz neregistrētu saimniecisko darbību par atlīdzību, proti, uz jebkuru sistemātisku, pastāvīgu darbību par atlīdzību, un ir attiecināma gan uz fiziskām, gan uz juridiskām personām. Minētā definīcija nozīmē to, ka tā attiecināma uz fiziskām un juridiskām personām, kas pašas vai citu personu vārdā īsteno komercpraksi.

No lietas materiāliem izriet, ka konkrētajā gadījumā Vietnē sniegtā informācija ir vērsta uz Produktu popularizēšanu/reklamēšanu. Proti, minētās informācijas mērķis ir radīt patērētājos interesi par Vietnē izvietotajiem Produktiem, tādējādi veicinot šo Produktu pieprasījumu un tirdzniecību.

No iepriekš minētā izriet, ka informācijas/reklāmas sniegšana par Produktiem ir atzīstama par komercpraksi NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, jo šāda darbība ir tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu un attiecīgo preču pārdošanu patērētājam, savukārt, saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu Persona ir atzīstama par komercprakses īstenotāju.

NKAL 14.panta pirmā daļa noteic, ka NKAL *ievērošanu savas kompetences ietvaros uzrauga Patērētāju tiesību aizsardzības centrs*.

2) NKAL 4.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta*, savukārt saskaņā ar NKAL 4.panta otro daļu *komercprakse ir negodīga, ja iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:*

1) *tā neatbilst profesionālajai rūpībai un būtiski negatīvi ietekmē vai var būtiski negatīvi ietekmēt tāda vidusmēra patērētāja vai tādas patērētāju grupas vidusmēra pārstāvja ekonomisko rīcību attiecībā uz precī vai pakalpojumu, kam šī komercprakse adresēta vai ko tā skar;*

2) *tā ir maldinoša;*

3) *tā ir agresīva.*

NKAL 6.pants noteic, ka *komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispārātzītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam*.

Savukārt NKAL 7.panta pirmā daļa paredz, ka *par patērētāja ekonomisko rīcību būtiski negatīvi ietekmējošu uzskata tādu komercpraksi, kura būtiski mazina patērētāja iespēju pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu un kuras rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis*.

Saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmumus iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības.*

Atbilstoši NKAL 11.panta 17.punktam *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs sniedz patiesībai neatbilstošu informāciju par to, ka prece vai pakalpojums var palīdzēt izārstēt slimības, novērst disfunkciju vai fiziskos defektus.*

Savukārt Noteikumu 24.1.apakšpunktā ietvertais regulējums paredz, ka *uztura bagātinātāja marķējumā, noformējumā un reklāmā nedrīkst ietvert norādi, ka uztura bagātinātājs novērš, ārstē vai izārstē slimības, vai minēt šādu iespēju.*

3) Saskaņā ar Regulas Nr.1924/2006 2.panta otrās daļas 5.punktu *„veselīguma norāde” ir jebkura norāde, kas pauž, liek domāt vai netieši norāda, ka pastāv saikne starp pārtikas produktu kategoriju, pārtikas produktu vai kādu tā sastāvdaļu un veselību.*

Kā izriet no Regulas Nr.1924/2006 3.panta, uzturvērtības un veselīguma norādes Kopienas tirgū laisto pārtikas produktu (*saskaņā ar Noteikumu 6.punktu uztura bagātinātāji ir pārtikas produkti parastā uztura papildināšanai*) marķēšanai, noformēšanai un reklāmai var izmantot tikai tad, ja tās atbilst šīs regulas noteikumiem. Savukārt, atbilstoši minētās regulas 10.panta pirmajai daļai, veselīguma norādes aizliedz, ja tās neatbilst II nodaļas vispārējām prasībām un šīs nodaļas īpašajām prasībām un ja par tām nav izsniegtas atļaujas saskaņā ar šo regulu, un tās nav iekļautas 13. un 14.pantā paredzētajā sarakstā ar norādēm, par kurām izsniedz atļaujas. Tādējādi secināms, ka produktu (uztura bagātinātāju) reklāmā ir izmantojamas tikai tādas veselīguma norādes, kādas ir atļautas saskaņā ar Regulu Nr.1924/2006, savukārt cita veida norādes, tostarp norādes ar paplašinātu saturu (piemēram, *„selēns nomāc vīrusu vairošanos”* u.c.), kā arī norādes, kurās Produktiem tiek piedēvētas ārstnieciskās īpašības, nav pieļaujamas un ir aizliedzamas.

Iepazīstoties ar Vietnē sniegto informāciju, PTAC ir konstatējis (sk. šī lēmuma [13.1] punktu), ka Vietnē izmantotās veselīguma norādes neatbilst Regulas Nr.1924/2006 3.panta noteikumiem, jo nav iekļautas Regulas 13. un 14.pantā paredzētajā sarakstā ar norādēm, par kurām izsniedz atļaujas, tādējādi tās ir aizliegtas saskaņā ar Regulas Nr.1924/2006 10.panta pirmo daļu.

Turklāt, ņemot vērā šī lēmuma [13.2] punktā norādīto, konstatējams, ka Persona neievēro Noteikumos noteiktās prasības un patērētāji, nesaņemot patiesu informāciju par Produktiem, t.sk. to, ka Vietnē izvietotie Produkti ir uztura bagātinātāji, var pieņemt tādu lēmumu par Produktu iegādi, kādu tie nebūtu pieņēmuši, ja viņu rīcībā būtu skaidra un pilnīga informācija par Produktiem. Tādējādi Personas īstenotā komercprakse ir vērtējama kā profesionālajai rūpībai neatbilstoša komercprakse saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 1.punktu kontekstā ar NKAL 6.pantu.

4) Neievērojot Noteikumu prasības, tostarp atsevišķu Produktu aprakstos (piemēram, „Aloemanna”, „Garlic”) lietojot jēdzienu *„preparāti”* vai *„profilaktisks līdzeklis nervu slimības gadījumā”* (piemēram, „True Lecithin”), *„profilaktisks līdzeklis bronhiālās astmas lēkmēm”* (piemēram, „Selenium”), tiek noklusēta informācija par Produktu identitāti. Līdz ar to tiek maldināti patērētāji, jo vidusmēra patērētājiem, iepazīstoties ar Vietnē sniegto informāciju par Produktiem, kurā nav ietvertas Noteikumu 26.punktā minētās norādes, rodas/var rasties priekšstats, ka daudzi Vietnē piedāvātie Produkti, piemēram, ir izmantojami kā medikamenti, vēl jo vairāk tāpēc, ka šo Produktu aprakstos ir sniegta informācija par to ārstnieciskajām īpašībām. Tādējādi ir būtiski mazināta patērētāju iespēja pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu, kā rezultātā patērētāji var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādi citādi nebūtu pieņēmis. Ņemot vērā minēto un saskaņā ar NKAL 10.panta pirmās daļas 1.punktu, kas nosaka, ka *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļu ierobežojumus, var secināt, ka tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu*

pieņēmis, ir īstenota maldinoša komercprakse (maldinoša noklusēšana), kas saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu uzskatāma par negodīgu komercpraksi.

5) Produktu aprakstos sniegtie nepatiesie (aizliegtie) apgalvojumi (sk. šī lēmuma [13.1.1] līdz [13.1.20] punktu) rada iespaidu, ka piedāvātie Produkti novērš saslimšanas (piemēram, „*mobilizē organisma aizsardzības spējas pret infekcijām, saaukstēšanās slimībām, audzēju attīstību*”), ārstē vai palīdz ārstēt slimības (piemēram, „*izmanto hemoroīdu ārstēšanai*”, „*palīdz infekciozās diarejas, kolīta un citu hronisku slimību gadījumā*”, „*īpaši ieteicams cilvēkiem ar imūnās sistēmas un onkoloģiskajām problēmām, vēža slimniekiem, AIDS vīrusa nēsātājiem*” u.c.). Turklāt šādas informācijas ietekmē patērētājiem tiek radīts maldinošs iespāids par Produktu lietošanas mērķi, jo patērētāji var/varētu saprast, ka konkrētais piedāvātais Produkts palīdz novērst saslimšanas vai ārstēt slimības. Tādējādi ir būtiski mazināta patērētāja iespēja pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu. Līdz ar to konstatējams, ka Persona neievēro Noteikumu 24.1.apakšpunktā noteiktās prasības un saskaņā ar NKAL 11.panta 17.punktu un 4.panta otrās daļas 2.punktu īsteno negodīgu (jebkuros apstākļos maldinošu) komercpraksi.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar NKAL 6.pantu, 7.panta pirmo daļu, 7.panta otrās daļas 1.punktu, 10.panta pirmās daļas 1.punktu, 11.panta 17.punktu kontekstā ar NKAL 4.panta otrās daļas 1. un 2.punktu, PTAC konstatē, ka Persona ir pārkāpusi NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: *ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norādīta labotā informācija, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) uzliedz naudas sodu šā likuma 15.² pantā noteiktajā kārtībā; 6) nosaka par labas prakses kodeksu atbildīgajai personai pienākumu izdarīt labojumus kodeksā, lai novērstu negodīgu komercpraksi.*

Izvērtējot lietas apstākļus un lietderības apsvērumus, proti, to, ar kāda veida lēmumu konkrētajā situācijā tiktu panākta augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība, PTAC secina, ka ir lietderīgi negodīgas komercprakses īstenošanas pārtraukšanai pieņemt lēmumu, kas minēts NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā, t.i. – noteikt komercprakses īstenotājam pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi.

Lemjot par tiesiskā pienākuma uzlikšanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 4.pantā noteiktos administratīvā procesa principus un 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliedzamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi un šo interešu aizskārumu.

PTAC ņem vērā arī negodīgās komercprakses īstenošanas laiku, kā arī to, ka daudzu Produktu aprakstos ietvertie maldinošie apgalvojumi var negatīvi ietekmēt īpaši neaizsargātos patērētājus – cilvēkus ar smagām saslimšanām.

Ņemot vērā minēto, PTAC nolemj:

pamatojoties uz APL 55.panta 2.punktu, 65.panta ceturto daļu, 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 4.panta pirmo daļu un 4.panta otrās daļas 1. un 2.punktu, 6.pantu, 7.panta pirmo daļu, 7.panta otrās daļas 1.punktu, 10.panta pirmās daļas 1.punktu, 11.panta 17.punktu, 15.panta astotās daļas 2.punktu, Regulas 10.panta pirmo daļu, Noteikumu 24.1.apakšpunktu, 26.punktu,

noteikt pienākumu Personai nekavējoties izbeigt īstenot negodīgu komercpraksi:

- 1) nodrošinot, ka Vietnē netiek izmantotas veselīguma norādes, kas neatbilst Regulas Nr.1924/2006 un citu normatīvo aktu prasībām;
- 2) nodrošinot Vietnē Noteikumu 24.1.apakšpunkta, 26.punkta prasību ievērošanu;
- 3) nodrošinot, ka Vietnē netiek sniegta maldinoša informācija par Produktu identitāti.

Saskaņā ar APL 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 25.panta (10¹) daļu un NKAL 19.panta pirmo daļu šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā, Baldones ielā 1A, Rīgā, LV-1007 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā. Saskaņā ar NKAL 19.panta pirmo daļu lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību

Direktore

(personiskais paraksts)

B.Vītoliņa

[..]

IZRAKSTS PAREIZS